

ΕΤΟΣ 73ον

6 Απριλίου 2025

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 14 (3749)

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ

Καθώς προσεγγίζουμε τό Θείο Πάθος, ἡ Ἐκκλησία μας φροντίζει, πολλὰ πλὴς, γιὰ τὴν πνευματικὴ μας προετοιμασία. Αὐτό συμβαίνει καί μέ τό σημερινό Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα. Ὁ Ἀπόστολος θίγει τό ζήτημα τῆς συνειδήσεως, ἡ ὁποία, μετὰ τὴν πώση τῶν Πρωτοπλάστων, ἔχει διαφθαρεῖ ἀπό τὴν ἁμαρτία, σέ τέτοιο βαθμό, ὥστε νά μὴν ἀρκοῦν οἱ ἀνθρώπινες θυσίες τῆς ἰουδαϊκῆς παράδοσης, γιὰ τόν καθαρμό της, ἀλλὰ τό Αἷμα τοῦ σαρκωμένου Θεοῦ γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ της ἀπό τὰ νεκρά ἔργα, ὥστε ὁ ἄνθρωπος νά μπορεῖ νά λατρεύει καί νά ζεῖ τόν μόνο καί ἀληθινό Θεό.

Ἡ γνῶση τοῦ ἠθικοῦ νόμου

Πῶς, ὅμως, ἡ Ἐκκλησία μας ἐκλαμβάνει τὴν ἔννοια τῆς συνειδήσεως; Ὁ ἅγιος Νεκτᾶριος θεωρεῖ ὅτι «συνείδηση εἶναι ἡ γνῶση τοῦ ἠθικοῦ νόμου, τὴν ὁποία ἔχει ἡ ψυχὴ γιὰ νά διακρίνει τίς ἀγαθές καί κακές πράξεις καί νά κρίνει, μέ ἀδέκαστο τρόπο, τό ποιόν τους, κατακρίνοντας τίς κακές καί ἐγκρίνοντας τίς ἀγαθές. Τὴ συνείδηση κατέχει ἡ ψυχὴ μέ τρόπο ἔμφυτο... τὴν ἔμφυτη αὐτὴ δύναμη ἔλαβε ἀπὸ τόν Θεό, γιὰ νά γνωρίζει τό θεῖο θέλημα καί νά συνταυτίζει τό θέλημά της μέ τό δικό Του... Ἡ συνείδηση, ἀφοῦ γνωρίζει τόν νόμο τοῦ Θεοῦ, ἀναγγέλλει στόν ἄνθρωπο τὴ θεῖα θέληση... λόγῳ δέ τοῦ χαρακτήρα της, μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὡς στάθμη ἠθικὴ καί ὡς κανόνας καί γνώμονας, πάνω στόν ὁποῖο κρίνεται ἡ ποιότητα τῶν πράξεων μας».

Ἀξίζει, ὅμως, στό σημεῖο αὐτό νά κάνουμε τὴ διάκριση τῆς ἀγαθῆς ἀπὸ τὴν ἔνοχη συνείδηση. Ὁ ἅγιος Μᾶρκος ὁ Ἀσκητὴς συνδέει τὴν ἀποκτηση τῆς καθαρῆς συνειδήσεως μέ τὴν προσευχή: «Ἡ συνείδηση εἶναι φυσικό βιβλίο. Ἐκεῖνος πού τό διαβάσει καί πράττει κατὰ τίς ὑποδείξεις του ἀποκτᾶ πείρα τῆς φροντίδας τοῦ Θεοῦ γιὰ τόν ἄνθρωπο. Ἡ ἀγαθὴ συνείδηση ἀποκτᾶται μέ τὴν προσευχή, ἐνῶ ἡ καθαρὴ προσευχὴ εἶναι

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Εβρ. θ' 11-14)

Λύτρωση διά τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ

*Ἀδελφοί, Χριστός δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν
διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' ἔστιν οὐ
ταύτης τῆς κτίσεως, οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος
εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ Ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὐράμενος. Εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων
καὶ τράγων καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους ἀγιάζει πρὸς τὴν
τῆς σαρκὸς καθαρότητα, πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος
αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ Θεῷ, καθαρῶς τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ
νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι;*

καρπὸς τῆς συνείδησης. Καὶ ἡ προσευχὴ καὶ ἡ συνείδηση, κατὰ φυσικὸν
λόγο, ἔχουν ἀνάγκη ἢ μία τὴν ἄλλη».

Ἡ ἔνοχη συνείδηση

Ὁ ἅγιος Νεκτᾶριος περιγράφει τὴν ἔνοχη συνείδηση ὡς ἰδίωμα τοῦ
ἀνθρώπου πού ἀθετεῖ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ: «Ἡ συνείδηση ἐκείνου πού
ἀθετεῖ τὸν ἠθικὸν νόμον εἶναι φοβερὴ τυραννία. Δέν ὑπάρχει τίποτα φο-
βερότερον γιὰ τὴν ψυχὴ πού ἀμαρτάνει ἀπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς συνειδήσε-
ως. Γιατί τίποτα δέν τaráσσει καὶ δέν πλήττει τὴν ψυχὴ ὅσο ὁ ἔλεγχος
τῆς συνειδήσεως. Τὸ δικαστήριον τῆς συνειδήσεως εἶναι ἀδέκαστον καὶ
αὐστηρότατον».

Αὐτὴ τὴν ἔνοχη συνείδηση ἔρχεται τὸ ἀπολυτρωτικὸν Αἷμα τοῦ Χρι-
στοῦ νὰ καθαρῶσιν καὶ νὰ ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰ νεκρὰ ἔργα, ὅπως ἐπισημαί-
νεται στό σημερινὸ Ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα. Δέν ἦταν ἀρκετὴ ἡ θυσία
τῶν ζῶντων, ὅπως πρέσβευε ἡ ἰουδαϊκὴ παράδοση, γιὰ τὸν ἐξαγνισμό τῆς
ψυχῆς. Ἐκείνη ἡ θυσία εἶχε ἐξωτερικὰ χαρακτηριστικὰ καὶ προσφερό-
ταν ἀπὸ Ἀρχιερεῖς, ἐπιβαρημένους ἀπὸ τὸ ἄγχος τῆς ἀμαρτίας. Χρεια-
ζόταν ἡ σταυρικὴ θυσία τοῦ ἀληθινοῦ καὶ Μεγάλου Ἀρχιερέως Ἰησοῦ
Χριστοῦ καὶ ἡ ἐκούσια προσφορά τοῦ Αἵματός του γιὰ ν' ἀπαλλαγῇ ἡ ἀν-
θρώπινη ψυχὴ καὶ νὰ ἐξαγνιστεῖ ἡ συνείδηση ἀπὸ τὸ βᾶρος τῶν νεκρῶν
ἔργων πού προξενεῖ ἡ ἀμαρτία.

Ἀγῶνας γιὰ ἀπολύτρωση

Τὸ ἀπολυτρωτικὸν Αἷμα τοῦ Θεανθρώπου χύθηκε ἅπαξ ἐπὶ τοῦ Τιμίου
Σταυροῦ· προσφέρεται, ὅμως, διαρκῶς, σὲ κάθε θεῖα λειτουργία, στοὺς
ἀνθρώπους πού ποθοῦμε καὶ ἀγωνιζόμαστε γιὰ τὸν καθαρμὸ τῆς συνει-

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, ὁ Χριστός ὅμως ἦλθε ὡς ἀρχιερέας τῶν μελλοντικῶν σωτηρίων ἀγαθῶν, μέ τήν ἀνώτερη καί τελειότερη σκηνή, ὅχι τή χειροποίητη, πού δέν ἀνήκει δηλαδή στόν παρόντα κόσμο, οὔτε μπῆκε μέ αἷμα τράγων καί μοσχαριῶν, ἀλλά μέ τό δικό του αἷμα εἰσῆλθε μιά γιά πάντα στά ἀληθινά οὐράνια ἹΑγια καί ἔτσι ἐξασφάλισε αἰώνια λύτρωση. Γιατί, ἂν τό αἷμα ταύρων καί τράγων καί ἡ στάχτη τῆς δαμάλεως ἀνακατεμένη μέ νερό πού ραντίζει τούς ἀκαθάρτους ἀποβλέπει στόν σωματικό ἐξαγνισμό, πόσο μᾶλλον τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος μέ τήν ἐνέργεια τοῦ αἰώνιου Πνεύματος πρόσφερε τόν ἑαυτό του ὡς ἀμόλυνη θυσία στόν Θεό, θά καθαρίσει τή συνείδησή μας ἀπό τά νεκρά ἔργα, ὥστε νά λατρεύουμε τόν ζῶντα Θεό;

(Ἀπό τή νέα ἔκδοση: Ἡ Καινή Διαθήκη, τό πρωτότυπο κείμενο μέ νεοελληνική ἀπόδοση τοῦ ὁμοτ. καθηγ. Χρ. Βούλγαρη, ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

δήσεώς μας, διά τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας. Μόνο πού ἡ ἐνέργεια τῆς θείας Κοινωνίας εἶναι συνάρτηση τῆς δικῆς μας ψυχικῆς καταστάσεως καί σχετίζεται μέ τήν προσωπική-ἐσωτερική μας προετοιμασία. Ἀναλόγως τῆς προετοιμασίας αὐτῆς, γιά κάποιους ἡ θεία Κοινωνία γίνεται φωτιά καί γιά ἄλλους φῶς. Ἡ θεία Κοινωνία δέν λειτουργεῖ μαγικά. Γιά νά λάβουμε Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ, πρέπει νά προσφέρουμε τό δικό μας αἷμα, τούς δικούς μας πνευματικούς κόπους, τά προσωπικά μας πνευματικά ἀγωνίσματα· νά προσφέρουμε καρπούς ἀξίους τῆς μετανοίας. Μόνον ἔτσι θά μπορέσουμε νά βιώσουμε ἐπαξίως τά ὑπερφυῖ γεγονότα τοῦ Θεοῦ Πάθους καί ὄχι ἀπλῶς νά χαροῦμε τήν Ἀνάσταση, ἀλλά ὅλη μας ἡ ζωή νά εἶναι καρπός καί εἰκονισμός τῆς Ἀναστάσεως.

Ἄρχιμ. Ἰ. Οἰκ.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΑΝΑΡΙΟΥ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ
(Α΄ ἔκδ., σχῆμα 14x24 ἑκατ., σελ. 104)

Ἡ Ἀποστολική Διακονία προχώρησε στήν ἔκδοση αὐτοῦ τοῦ πνευματικοῦ βιβλίου, στό ὁποῖο ἀναλύονται ἡ μοναξιά, ἡ σιωπή καί ἡ προσευχή ὡς ἐννοιες τῆς ὀρθόδοξης πνευματικότητας.

6 Ἀπριλίου 2025: ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΜΑΡΙΑΣ ΑΙΓΥΠΤΙΑΣ)
Εὐτυχίου πατριάρχου Κων/πόλεως († 582). Τῶν ἐν Περσίδι 120 μαρτύρων.
Ἦχος: πλ. δ΄ – Ἐωθινόν: Η΄ – Ἀπόστ.: Ἐβρ. θ΄ 11-14 – Εὐαγγέλιον: Μάρκ. ι΄ 32-45.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 13 Ἀπριλίου, τῶν Βαΐων.
Ἀπόστολος: Φιλίπ. δ΄ 4-9 – Εὐαγγέλιον: Ἰωάν. ιβ΄ 1-18.

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

«**ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΚΟΥΣΙΟΝ ΠΑΘΟΣ**». Ἑρμηνευτικά σχόλια στήν ὕμνογραφία τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος τοῦ Καθηγητῆ Ἀνδρέα Θεοδώρου. Ἡ συγγραφή ἐπικεντρώνεται ἀποκλειστικά στήν ἐξήγηση τῶν ἐξάισιων ὕμνογραφικῶν κειμένων τῆς Μ. Ἑβδομάδος, ἔργα σπάνιας ποιητικῆς ὁμορφιάς καί δογματικῆς πυκνότητος, πού ὑποβοηθεῖ στήν κατάνυξη καί τήν πνευματική ἐποικοδόμηση τοῦ πιστοῦ.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΣ ΜΕΤΑ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ τοῦ ἀρχιμ. Ἐπιφανίου Θεοδωροπούλου. Ἡ ἰδιαιτερότητα τοῦ Ἑγκολπίου αὐτοῦ, πέρα ἀπό τό εὐχρηστο σχῆμα του, ἔγκειται στήν ἐπιτυχημένη ἐρμηνεία τῶν ἱερῶν ὕμνολογικῶν κειμένων, πού ἐτοίμασε ὁ μακαριστός Γέροντας. Ὡφέλιμη καί κατατοπιστική εἶναι ἡ ἐκτενής εἰσαγωγή.

Η ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΣ, περιέχουσα πάσας τάς ἱεράς Ἀκολουθίας ἀπό τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα. Ἐπιμ. κειμ. ὑπό πρωτ. Κων. Παπαγιάννη (σχῆμα 17x24 ἑκατ., πολυτελής ἔκδοση).

Η ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΣ, ἐγκόλπιο πολυτελές (σχῆμα 8,5x12 ἑκατ.). Εἰσαγωγαί καί ἐπιμ. κειμ. ὑπό πρωτ. Κων. Παπαγιάννη.

Η ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ ΘΡΗΝΟΥ, Τό πρωτότυπο κείμενο μέ μετάφραση τοῦ Καθηγητῆ Ἀνδρέα Θεοδώρου.

Παρακολουθήστε τό Πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (www.ecclesia.gr)

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου), Ἀθήνα.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ΄ ὅλο τόν κόσμον μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr